

ОЦІНКА РИЗИКІВ МЕТОДОМ ФАЙН-КІННІ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

Яцух О.В., канд. сільськогосп. наук, доц.

Бурич К.О., магістрант

Таврійський державний агротехнологічний університет

Умови функціонування сільськогосподарських підприємств у сучасній економіці стають дедалі складнішими, оскільки кількість чинників, які впливають на їх діяльність, постійно збільшується, тому постає питання вивчення та ефективного управління ризиками.

Виробництво сільськогосподарської продукції залежить від природно-кліматичних умов та має вищий рівень ризиків порівняно з іншими галузями економіки. Ризиком необхідно управляти, тобто використовувати різні методи, які дозволяють в певній мірі прогнозувати настання ризикової події і приймати заходи зі зниження ступеня ризику.

Одним із прямих методів оцінки ризиків є метод Файн-Кінні. Метод Файн-Кінні, розроблений в США, був адаптований для визначення ризику країнами Європейського Союзу. Метод Файн-Кінні є розвитком методу вагових коефіцієнтів. Він заснований на оцінюванні ризиків по кожній з небезпеки за характером впливу шкідливого фактора на робочому місці C_i^* , прогнозу ймовірності нещасного випадку P_i^* і тяжкості наслідків S_i^* впливу небезпеки на здоров'я працівників. Метод виражається формулою 1:

$$R^* = \sum_{i=1}^n C_i^* S_i^* P_i^* \quad (1)$$

На відміну від методу вагових коефіцієнтів, який оперує з двома параметрами – тяжкість і ймовірність (частота), метод Файн-Кінні оперує з трьома показниками – характером впливу небезпеки в часі, прогнозом ймовірності нещасного випадку та тяжкістю наслідків. Цим досягається велика точність оцінки, оскільки вплив небезпеки описується більш детально. Як і в методі вагових коефіцієнтів, робота оціночної команди тут також передбачає не безпосереднє обчислення ризику за фактичними показниками тяжкості, ймовірності та характеру впливу, а оцінювання ризику за попередньо визначеними балами, що характеризують градації названих параметрів.

У разі, якщо небезпека впливає на великі контингенти працівників (небезпека отруєння при виконанні робіт з протруєння насіння), використовують модифікацію методу Файн-Кінні, вводячи додатковий параметр – широту впливу небезпеки B_i^* – тобто число людей, що піддаються небезпеці. Оцінка ризику в цьому випадку виражається формулою 2:

$$R^* = \sum_{i=1}^n C_i^* S_i^* P_i^* B_i^* \quad (2)$$

Рекомендовані параметри характеру впливу, ймовірності та тяжкості наслідків формалізовані і зведені в довідкові таблиці, що полегшує застосування методу на практиці. Існують також різні модифікації цього методу.

Необхідно відзначити, що в реальних умовах виробництва буває дуже важко знизити ризик до нуля, повністю усунувши небезпеку. Якщо в результаті оцінки і управління ризиками вдається знизити підсумковий ризик до малих або навіть помірних значень, то це може вважатися досить хорошим результатом, оскільки в цих випадках ситуація залишається під контролем, і необхідно тільки підтримувати залишкові ризики в допустимому статусі.